

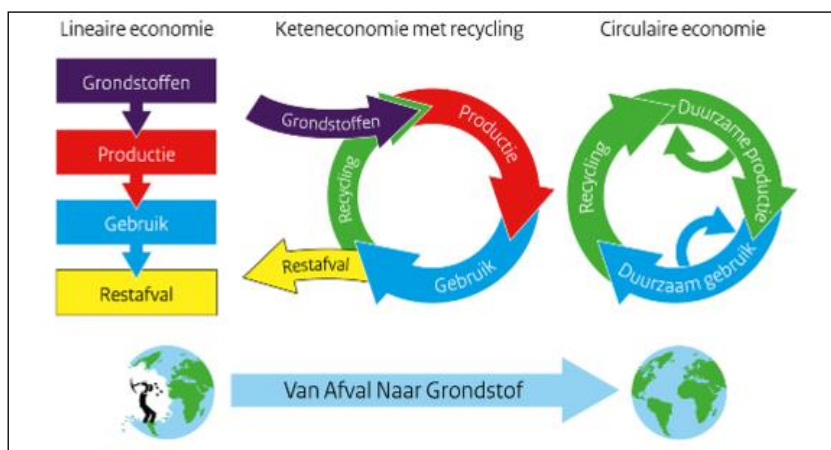
Bijlage 2 – Evaluatie afvalbeleid

Aan De commissieleden van de Commissie Ruimte
 Van College van B&W
 Datum 3 september 2020
 CC
 Betreft
 Zaaknummer
 Documentnummer INT/20 - 357241

1. Inleiding

Er zijn veel ontwikkelingen op het gebied van afval. De Rijksoverheid heeft daarom het programma “Van Afval naar Grondstof (VANG)” opgesteld. Het doel van dit programma is om het ontstaan van afval zoveel mogelijk te voorkomen, en het afval dat er wel is maximaal te scheiden en te recyclen, zodat de grondstofketens kunnen worden gesloten.

De VANG doelstellingen zijn met name toegespitst op het restafval. Dit is de fractie die wordt verbrand. De overheid wil door middel van ontmoedigende maatregelen de hoeveelheid te verbranden afval zo ver mogelijk terugdringen.

Figuur 1: Van Afval naar Grondstof

Het doel is om te komen tot maximaal 30 kilogram restafval in 2025

De gemeente Vught omarmt deze VANG doelstellingen en werkt actief aan afvalscheiding en recycling. De resultaten van het afvalbeleid tot nu toe worden vastgelegd in deze bijlage. Deze evaluatie kan worden gebruikt als basis voor de formulering van nieuw beleid.

2. Beleidsmaatregelen en proeven in 2019-2020

In 2019-2020 zijn verschillende beleidsmaatregelen en proeven op het gebied van afval ingevoerd.

2.1 Geen diftar meer op Groente, fruit en tuinafval (GFT)

Vanaf 1 januari 2020 is geen sprake meer van diftar op het GFT, waardoor inwoners van laagbouw niet langer per aangeboden groene container betalen. De kosten (ca. €14,- per aansluiting) zijn gecompenseerd in de afvalstoffenheffing via het vastrecht. Het doel van deze maatregel is dat mensen beter hun GFT-afval gaan scheiden, aangezien zij niet meer per lediging betalen. De verwachting is dat dit gepaard gaat met een daling van het aantal kg restafval. Bijna de helft van het restafval bestaat namelijk uit GFT (zie figuur 3). De maatregel heeft daarmee een positief milieueffect aangezien gescheiden GFT-afval wordt hergebruikt tot compost of biogas en dus niet wordt verbrand met het restafval. Bovendien sparen inwoners minder lang hun GFT-afval op, wat gunstig is voor de kwaliteit. Om bewoners te helpen hun GFT-afval gescheiden in te zamelen konden ze aan het begin van het jaar 3 rollen composteerbare zakken afhalen bij de gemeente.

Evaluatie

De resultaten van de nieuwe maatregel zijn tot en met april 2020 bekend. Wanneer de hoeveelheid GFT en ledigingen van 2020 worden vergeleken met 2019, blijkt dat het aantal ton GFT in deze vier maanden is toegenomen van 603,5 ton naar 841,7 ton (+39,5%). Het aantal ledigingen van de groene container is toegenomen van 19286 naar 29853 (+54,8%). De hoeveelheid restafval is in deze periode vergeleken met 2019 met 3,2% afgenomen. Dit is positief gezien de Coronacrisis. Het aantal ledigingen van de restafvalcontainer is met 16,8% gestegen. De kans is groot dat de inzamel- en verwerkingskosten toenemen. Als de stijging de komende maanden voortzet zullen de verwerkingskosten met ca. €4,40 per laagbouw aansluiting toenemen. Het is nog onduidelijk in hoeverre de inzamelkosten stijgen.

Na afschaffing van diftar op GFT zijn vooral klachten binnengekomen van mensen die (een groot deel van) hun GFT composteren. Bij deze mensen wordt het vastrecht verhoogd terwijl zij (bijna) geen gebruik maken van de groene container. Daarnaast waren er veel klachten van mensen die in een bovenwoning wonen of een kleine tuin hebben, waardoor zij geen ruimte hebben voor een groene container. Er is veel vraag naar een kleiner formaat groene container, zodat ook deze mensen GFT kunnen scheiden. Tot slot kwamen regelmatig meldingen binnen van bewoners die maar een enkele keer per jaar hun bak buiten zetten, waardoor zij nu meer gaan betalen dan voorheen. Over het algemeen zijn de reacties over het nieuwe GFT-beleid positief.

2.2 Uitbreiding hoogbouw pilot

Na het succes van de proef in hoogbouwcomplex het Vughtse Hart in 2017, zijn we begin 2020 gestart met uitbreiding van deze pilot in de hoogbouw. In de meeste hoogbouwcomplexen staan enkel afvalcontainers voor restafval en oud papier en karton (OPK). Plastic, blik en drinkpakken (PBD) worden in de gemeentelijke plastic zakken op straat aangeboden en glas kan in de glasbak. Tijdens de proef zijn in 5 hoogbouwcomplexen GFT-containers geplaatst (inpandig of op eigen terrein). Voorheen belandde het GFT (voornamelijk keukenafval) bij het restafval. Het scheiden van het GFT-afval in de hoogbouw kan de hoeveelheid restafval fors verminderen. Als extra service worden containers voor PBD geplaatst. Zo wordt het voor de bewoners nog makkelijker om de

verschillende afvalstromen te scheiden. Als bedankje krijgen de bewoners een gratis geventileerd keukenemmertje, zodat zij op een hygiënische manier hun keukenafval kunnen verzamelen. In het Vughtse Hart is na de proef het aantal kg restafval gedaald van 245 naar 85 kg per persoon per jaar.

Evaluatie

De proef is op de volgende locaties gestart:

Eikendonck

In januari 2020 is de proef gestart in Eikendonck. Dit is een hoogbouwcomplex met ca. 80 appartementen waar senioren wonen. Hier is aan het begin van de proef één GFT-container en een container voor plastic toegevoegd. Ondanks dat de bewoners hier weinig koken blijkt de proef heel goed te gaan. Na drie weken is de kunststof container omgewisseld voor een grotere container en is een container voor GFT bijgeplaatst. In het begin kwamen wel diverse bezorgde reacties over het aantrekken van ongedierte en ziektekiemen door scheiding van groen en etensresten. De ophaalfrequentie van de diverse containers bleek onvoldoende te zijn voor het goede scheidingsgedrag van de bewoners. Daarom is later nog een grote container voor plastic afval bijgeplaatst. Na het wat moeizame begin, verloopt de proef hier nu goed.

De gewichten per locatie zijn opgevraagd bij de Afvalstoffendienst. Wegens omstandigheden hebben de gegevens helaas wat vertraging opgelopen. De cijfers worden aangevuld zodra deze bekend zijn, zodat de commissieleden een complete evaluatie ontvangen.

Heunpark 4

In januari zijn we gestart met de proef in Heunpark 4 met ca. 63 koopappartementen. Hier wonen bewoners in alle leeftijden, waarvan de meerderheid gepensioneerd is. Tijdens de proef is in alle drie de containerruimtes een GFT-container toegevoegd en een restafvalcontainer vervangen door een container voor PBD. Het afval scheiden gaat vanaf het begin zeer goed. De grijze container is aanzienlijk minder gevuld. Na 4 maanden zijn nog twee containers voor PBD bijgeplaatst, omdat de capaciteit ontoereikend bleek te zijn.

Molenstraat 79 t/m 237

In februari is de proef gestart in de Molenstraat. Hier wonen senioren in ca. 80 huurappartementen. Tijdens de proef zijn groene containers voor keukenafval geplaatst in de containerruimtes. Bovendien is één stortkoker voor restafval vervangen door PBD-afval. De andere stortkoker bleef beschikbaar voor restafval. Ook hier werd vanaf het begin het afval goed gescheiden.

Na 2 maanden bleek dat het gebruik van de stortkoker voor PBD niet optimaal is. De containers zaten te snel vol, waardoor bewoners het afval naast de inwerpzulen achterlieten. Bovendien valt er veel plastic afval naast de container onder de inwerpzuil. Er werd ook nog steeds een grote hoeveelheid PBD in plastic zakken op straat aangeboden. Het bijplaatsen van een grote container voor PBD heeft de overlast beperkt.

Jan van Amstelstraat 1 t/m 39

In februari is tevens de proef van start gegaan in de Jan van Amstelstraat. Hier wonen bewoners in alle leeftijden in 20 huurappartementen. In de Jan van Amstelstraat verloopt de proef moeizaam. Hier wordt te weinig afval gescheiden waardoor de restafvalcontainer vaak overvol zit. In tegenstelling tot bovengenoemde complexen was de opkomst tijdens de bewonersavond ook erg

laag (enkel 2 bewoners). In mei is nog een keer een brief gestuurd naar de bewoners van dit complex om hen aan te moedigen beter afval te scheiden.

Wolfsmelkstraat

Het appartementencomplex (20 huurappartementen) in de Wolfsmelkstraat is een bijzondere locatie. Het betreft namelijk bovenwoningen, waarbij de bewoners eigen minicontainers in hun berging hadden staan. Bovendien betalen zij het laagbouwtarief aan afvalstoffenheffing. Woonstichting Charlotte van Beuningen heeft deze locatie aangedragen voor de proef, omdat er veel stankoverlast was door minicontainers in de bergingen. De proef is gestart in juni. Voor de proef is door de woonstichting een containerhok geplaatst naast de hoofdingang van het complex. Hier staan verzamelcontainers voor restafval, GFT, OPK en PBD. Dit betekent dat de minicontainers niet meer gelegeerd worden. Wanneer blijkt dat de proef geslaagd is wordt het containerhok definitief, worden de minicontainers opgehaald en gaan de inwoners het hoogbouwtarief aan afvalstoffenheffing betalen. Aangezien de proef later is gestart op deze locatie, vindt deze evaluatie in november plaats.

Julianalaan

Het idee was om gelijktijdig met de proef in de Wolfsmelkstraat, de proef te starten in de Julianalaan. Hier is tevens sprake van bovenwoningen, waardoor inwoners eigenlijk tot de laagbouw behoren. Plaatsing van het containerhok bleek lastig te zijn op deze locatie, omdat het bestemmingsplan hier geen bouwwerken toestaat. Bovendien moest een parkeerplaats worden opgeofferd, wat tot problemen kan leiden. Daarom is besloten om de proef op deze locatie te laten vervallen. Hier zou de Vliertstate in de Vliertstraat voor in de plaats komen. Dit complex telt 38 appartementen met een ruime inpandige containerruimte. Helaas is de bewonersavond in verband met de Coronacrisis uitgesteld, waardoor de proef nog niet is gestart.

In complexen met beneden- en bovenwoningen is het dus lastiger om de afvalscheidingsproef te laten slagen. Vaak is er geen geschikte ruimte voor verzamelcontainers, hebben de inwoners van de benedenwoningen al een groene container in hun eigen berging en moet overgestapt worden naar het hoogbouwtarief van de afvalstoffenheffing.

2.3 Kroonringen pilot

In 2019 is gestart met een kroonringen pilot in 19 straten in Vught. Hier zijn kroonringen aan lantaarnpalen bevestigd waar bewoners hun PBD-zakken aan kunnen hangen op de ophaaldag. Het doel van deze proef was om overlast van de zakkeninzameling te beperken en daarmee afvalscheiding te stimuleren. De plastic zakken waaiden namelijk regelmatig weg of werden open gemaakt door (huis)dieren. De kroonringen moesten wegwaaiende zakken voorkomen en ze buiten bereik van dieren houden om zwerfafval te voorkomen.

Evaluatie

Uit de proef blijkt dat de kroonringen zorgen voor een verbetering van het straatbeeld. De meeste zakken hangen gebundeld aan de lantaarnpalen en waaien niet meer weg. Voor de Afvalstoffendienst is bundeling van de zakken een groot pluspunt. Het enige nadeel is dat veel zakken om de ringen heen gedraaid zijn, waardoor de chauffeurs lang bezig zijn met het losmaken van de zakken.

Tijdens de evaluatie hingen op de dagen vóór de inzameldagen (eind van de middag) op verschillende locaties plastic zakken. Het eerder ophangen van de zakken heeft niet geleid tot klachten. Een mogelijke verklaring is dat de zakken voor de kroonringenproef ook al eerder op straat werden gelegd.

Na deze positieve resultaten is in juni 2020 gestart met het ophangen van de kroonringen in heel Vught (exclusief het buitengebied en bedrijventerreinen). Het ophangen van de zakken heeft wat vertraging opgelopen als gevolg van de Coronacrisis. In overleg met de Afvalstoffendienst is bepaald aan welke kant de kroonringen moeten komen te hangen, zodat dit goed aansluit op hun routes. Dit is in het Klaverblad en op social media gecommuniceerd, waarbij bovenstaande aandachtspunten zijn vermeld.

2.4 Evaluatie glaszameling aan huis

De huidige glaszameling aan huis door middel van kratten staat onder druk. Vught is één van de weinige gemeenten waar glas aan huis wordt opgehaald. Begin 2020 hebben we de uitkomst van de risico-inventarisatie (RI&E) van de Afvalstoffendienst ontvangen. De huidige glaszameling is arbo-technisch een minder gewenste vorm gezien het tillen en het gevaar van glasscherven (tabel 1).

Tabel 1: Uitkomsten RI&E glaszameling aan huis

Knelpuntomschrijving	Risicoklasse	Toelichting
Medewerkers worden blootgesteld aan een hoog (>85 dB) geluidsniveau	Gemiddeld	Het legen van de kratten glas in de laadbak geeft een behoorlijke (piek)belasting van geluid. Eerdere geluidsmetingen hebben aangetoond dat de geluidsbelasting 90 dB(A) is.
Werkzaamheden in hete of warme omstandigheden komen voor.	Gemiddeld	Hetzelfde werk op warme of hete dagen zorgt voor een extra belasting van het lichaam.
Medewerkers worden blootgesteld aan snijgevaar	Gemiddeld	Er zijn drie momenten in het werk waarop dit risico reëel is: 1. Tijdens het oppakken van de kratten, als er kapot glas wordt aangeboden. 2. Tijdens het legen van de kratten in de laadbak van de wagen. 3. Tijdens het gebruik van de pers van de wagen.
Medewerkers worden blootgesteld aan biologische agentia	Gemiddeld	Veel van de glazen flessen en potten bevatten vloeistof. Omdat glas eens per vier weken wordt opgehaald, bestaat er een reële kans dat er bacterie- of schimmelgroei waarneembaar is. Tijdens het legen en persen van het glas komen deze micro-organismen vrij en hier kunnen de medewerkers aan worden blootgesteld.
Er wordt gewerkt in ongunstige rug- en/of nekhoudingen	Hoog	Het glas staat in kratten op de grond, hierdoor moeten de medewerkers diep reiken. Door de snelheid van inzamelen vergt het opvolgen van de tilinstructie veel discipline en wordt dit in de praktijk onvoldoende gedaan. Dit aspect van de fysieke belasting is meegenomen in de KIM-methode.
Er is sprake van repeterende bewegingen	Hoog	Ondanks dat de kratten niet heel zwaar zijn (max 10 kg), maakt het aantal tilbewegingen dat de belasting hoog wordt. Dit aspect van de fysieke belasting is meegenomen in de KIM-methode.

Er wordt niet voldaan aan de P90 norm.	Hoog	De fysieke belasting is gescoord met de KIM-methode en het resultaat hiervan geeft een te hoge mate van fysieke belasting. Het resultaat is een score van 150, waar een score van 50 acceptabel is.
Er wordt ver bereikt tijdens de werkzaamheden	Hoog	Doordat de kratten verspreid in de berm staan en er regelmatig twee kratten tegelijk worden opgepakt, zorgt het ver reiken voor een ongelijke belasting van het lichaam. Dit aspect van de fysieke belasting is meegenomen in de KIM-methode.
Machines worden niet op een veilige manier gebruikt en/of voor het doel waartoe deze ontworpen zijn	Gemiddeld	De laadbak wordt gevuld met glas en met de kraakpers wordt dit glas in de wagen geperst. Tijdens het gebruiken van de pers springen glasscherven weg die schade kunnen veroorzaken aan medewerkers en/of de omgeving (krassen op auto's, glas op het wegdek).

Zo is in de afgelopen jaren een medewerker van de Afvalstoffendienst overgeplaatst als gevolg van rugklachten en heeft een andere medewerker een glassplinter in zijn oog gekregen. Bovendien komen er veel klachten van inwoners, bijvoorbeeld over gooien met kratten, het laten staan van de glaskrat omdat er blik in zit, of een glaskrat die kwijt is. Het dringende advies van de Afvalstoffendienst is dus om te stoppen met de huis-aan-huisinzameling van glas.

3. Huidige situatie

3.1 Restafval

Restafval is dat deel van het afval dat overblijft nadat alle stromen die gerecycled kunnen worden aan de bron zijn gescheiden. Het bestaat uit huishoudelijk fijn restafval (in de grijze minicontainer) en huishoudelijk grof restafval (dat wordt ingeleverd op de milieustraat).

Het restafval wordt in de laagbouw van de gemeente Vught ingezameld in minicontainers die 1x per 4 weken worden geleegd. Er is sprake van diftar, waarbij bewoners, naast het vastrecht, een bedrag betalen per aangeboden container. De inwoners van de hoogbouw kunnen zakken aanbieden in verzamelcontainers.

3.1.1 Ontwikkeling

De laatste jaren zijn verschillende maatregelen genomen om het aantal kg restafval te verminderen:

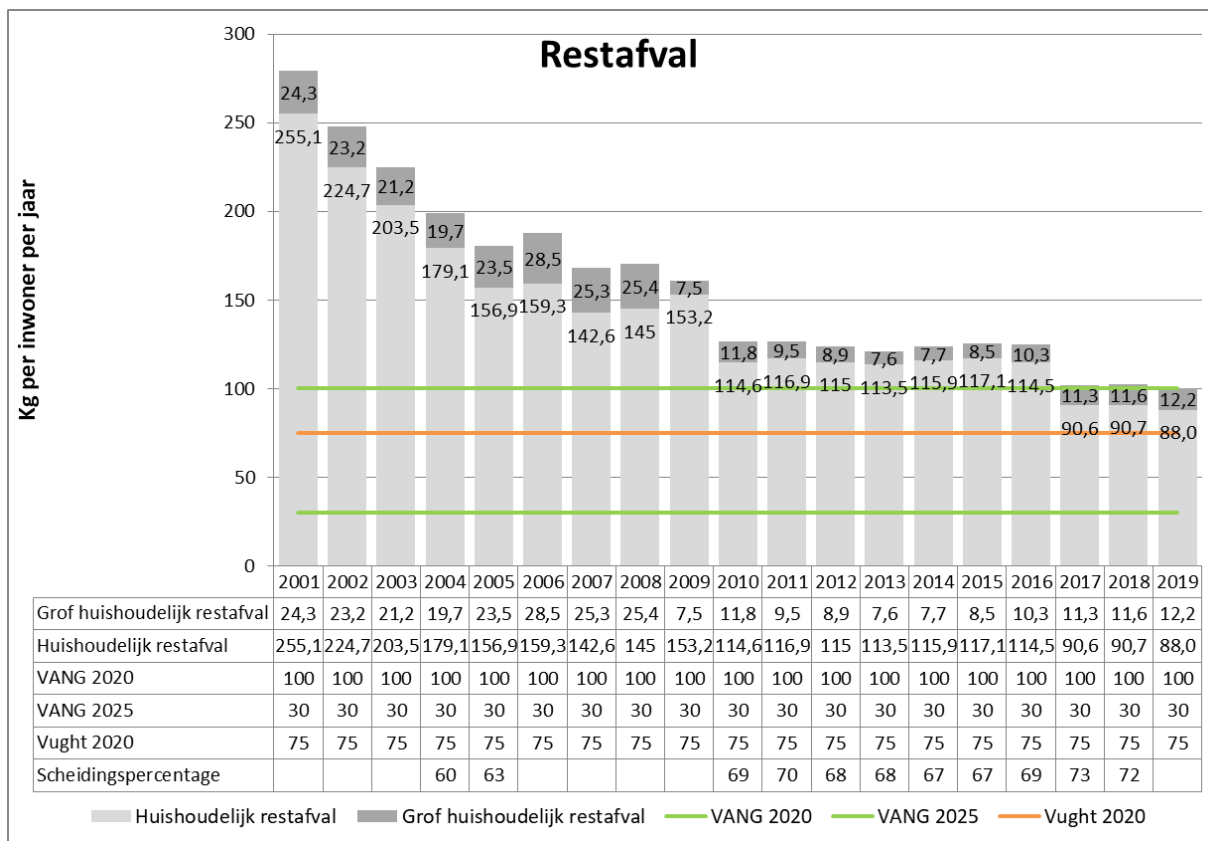
2002: Invoering diftar op GFT en restafval

2010: Introductie van de zakken voor plastic, blik en drinkpakken

2017: Inzameling restafval van 1x per 2 weken naar 1x per 4 weken.

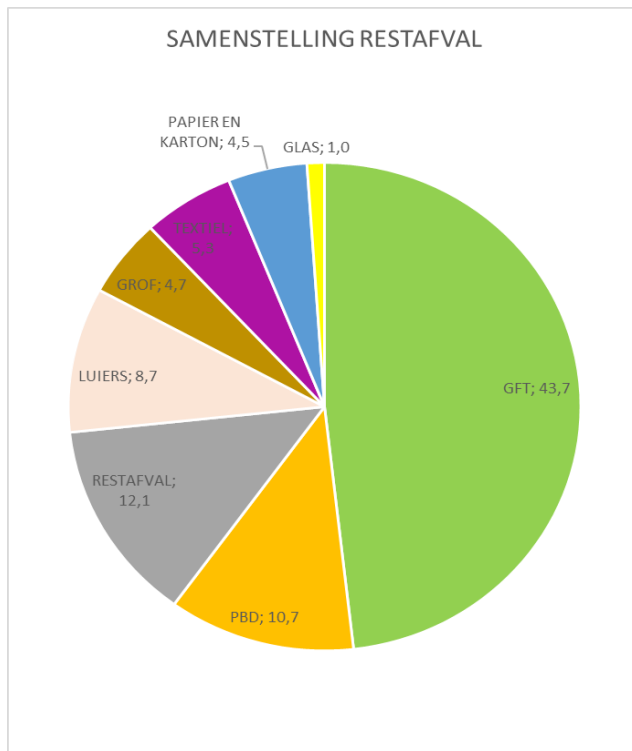
Figuur 2 laat het aantal kg fijn en grof huishoudelijk restafval per inwoner zien van 2001 t/m 2019. Ook zijn de toekomstige ambities van de gemeente Vught en VANG weergegeven. Indien bekend bij Rijkswaterstaat, is het scheidingspercentage weergegeven. Figuur 2 laat zien dat bovengenoemde maatregelen resulteerden in een daling van het aantal kg restafval. De VANG-doelstelling van 2020 van 100 kg per inwoner per jaar werd in 2017 al bijna behaald. Ook het totale scheidingspercentage komt in de buurt van 75%. Het scheidingspercentage van grof huishoudelijk afval is 87% (2018). Dit

scheidingspercentage is hoog, aangezien het scheidingspercentage in de Benchmark gemiddeld 83% is. Het scheidingspercentage van fijn huishoudelijk restafval is 68% (2018) en moet omhoog. Vanaf 2017 is het totale aantal kg restafval gestabiliseerd rond de 100 kg per inwoner per jaar. De kans is klein dat de aangescherpte doelstelling van Vught van 75 kg per inwoner per jaar gehaald wordt in 2020. Verbetering is nodig om nog maximaal 30 kg restafval per inwoner per jaar te hebben in 2025.

Figuur 2: Ontwikkeling restafval in Vught

Figuur 3 geeft de samenstelling van het restafval weer van een sorteerproef uit 2018. Gekeken naar de VANG-doelstellingen, waarbij restafval en grof afval bij elkaar worden opgeteld, behoort maar 16,8 kg van de 100 kg tot het restafval. Om onze doelstellingen te halen moeten andere afvalstromen dus beter gescheiden worden. Bijna de helft van het restafval bestaat uit GFT-afval (43,7 kg). Verder bestaat nog een vrij groot deel van het restafval uit PBD (10,7 kg) en luiers (8,7 kg). Luiers kunnen in Vught gratis worden ingeleverd op de milieustraat.

Figuur 3: Samenstelling restafval in kilogrammen (2018)

3.1.2 Vergelijking met andere gemeenten

In figuur 4 wordt voor 2018 het aantal kg huishoudelijk fijn restafval in Vught vergeleken met de buurgemeenten en met het gemiddelde van Noord-Brabant. Bovendien is 'stedelijkheidsklasse 3' opgenomen, omdat Vught tot deze categorie behoort. De cijfers uit 2018 zijn de meest recente cijfers afkomstig van het CBS. Tot slot is het Benchmarkgemiddelde opgenomen, welke afkomstig is van Cyclusmanagement (in opdracht van de NVRD en Rijkswaterstaat Leefomgeving). In 2018 zamelde de gemeente Vught 90,7 kg fijn restafval per inwoner in. Inmiddels is dit gedaald naar 88,0 kg per inwoner per jaar in 2019.

Figuur 4: Vergelijking restafval

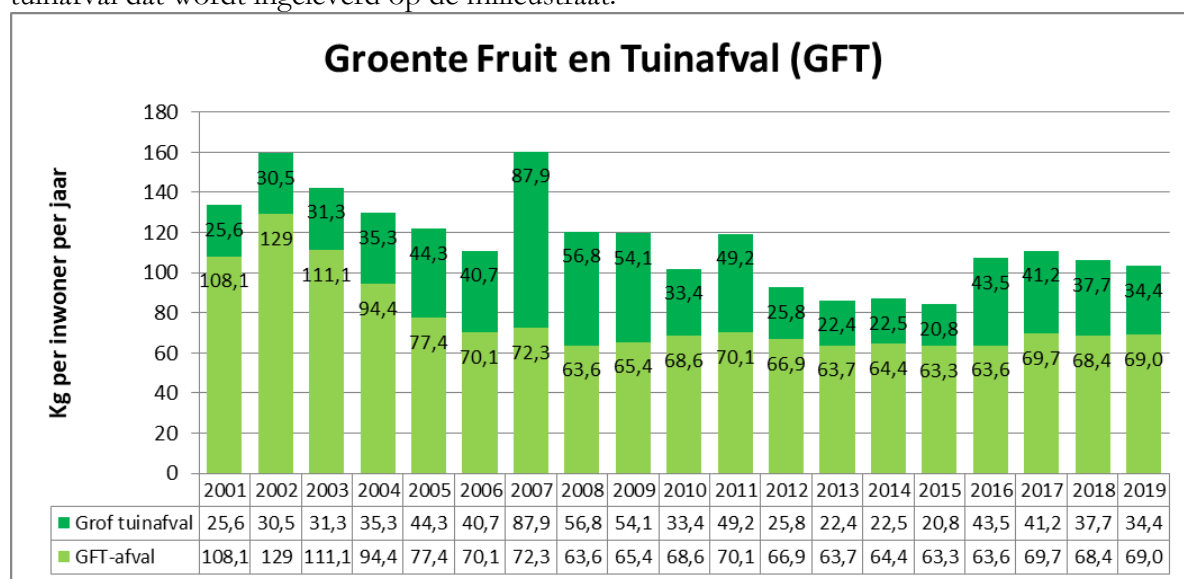
Vught presteert minder goed op restafval dan in voorgaande jaren, wanneer een vergelijking wordt gemaakt met de buurgemeenten. In 2017 kende Vught het minste aantal kg restafval per inwoner vergeleken met de regio. In 2018 scoren Bernheze, Haaren en Heusden beter dan Vught. Heusden is in één jaar tijd gedaald van 104,6 naar 49,3 kg restafval per inwoner. Dit heeft te maken met het invoeren van omgekeerd inzamelen waarbij de bewoners hun zakken tegen betaling kunnen aanbieden in ondergrondse containers. 's-Hertogenbosch scoort het minst goed op restafval. Hier wordt het restafval in minicontainers en in (semi-)ondergrondse containers ingezameld. De grijze container wordt eens in de 2 weken geleegd.

3.2 Groente, Fruit en Tuinafval (GFT)

GFT is de biologisch afbreekbare afvalstroom. Deze bestaat naast het tuinafval voor een groot deel uit etensresten/keukenafval. In de laagbouw van Vught wordt het GFT ingezameld in minicontainers die 1x per 2 weken worden geleegd. In de hoogbouw bestaat vaak geen mogelijkheid om GFT afval gescheiden in te zamelen. Vandaar de hoogbouwproef beschreven in paragraaf 2.2.

3.2.1 Ontwikkeling

Figuur 5 geeft de ontwikkeling van het GFT-afval en grof tuinafval weer. Grof tuinafval is het tuinafval dat wordt ingeleverd op de milieustraat.

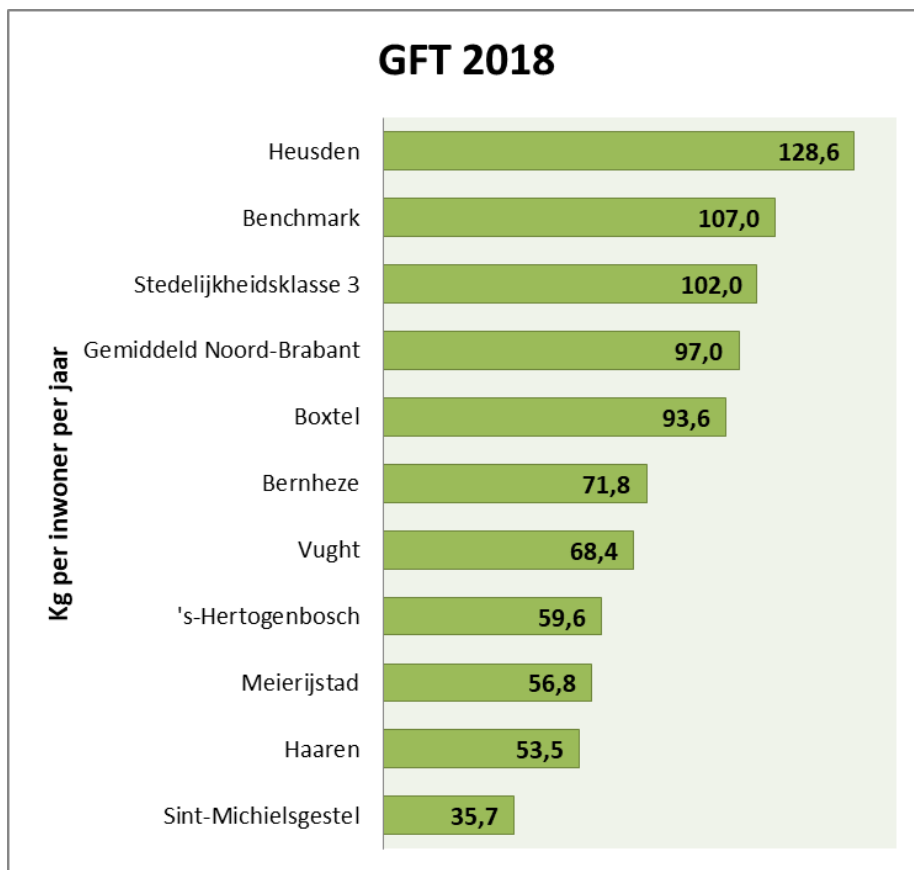

Figuur 5: Ontwikkeling GFT in Vught

In figuur 5 is te zien dat de hoeveelheid gescheiden GFT-afval de laatste jaren ongeveer gelijk blijft. De uitschieter in 2007 is waarschijnlijk een inschattingsfout op basis van een externe rapportage. Het aantal kg GFT-afval stagneert de laatste jaren rond de 69 kg per inwoner per jaar. De toekomst bepaalt of de nieuwe hoogbouw-pilot en het afschaffen van diftar op GFT-afval in 2020 leiden tot een stijging van het ingezamelde GFT. Gezien de eerste resultaten, beschreven in paragraaf 2.1, lijkt sprake te zijn van een forse stijging (prognose 2020: 95 kg GFT per inwoner). Het aantal kg grof tuinafval is in 2019 afgenomen. De fluctuaties in het grof tuinafval zijn normaal en hebben te maken met het groeiseizoen van dat jaar.

3.2.2 Vergelijking met andere gemeenten

In figuur 6 is een vergelijking van het fijn GFT-afval weergegeven. In 2018 zamelde de gemeente Vught 68,4 kg GFT per inwoner in. In 2019 is het aantal kg per inwoner per jaar gestegen naar 69 kg.

Figuur 6: Vergelijking GFT

De gemeente Vught scoort gemiddeld op het gebied van GFT-inzameling. Dit is vergelijkbaar met de vorige evaluatie. Het gemiddelde van Noord-Brabant, het Benchmark gemiddelde en het gemiddelde van stedelijkheidsklasse 3 zijn in 2018 hoger dan in Vught. De gemeenten Heusden, Boxtel en Bernheze scoren tevens beter. In de gemeente Heusden wordt het GFT-afval 1x per 2 weken opgehaald in minicontainers. Hier is sprake van diftar op het GFT-afval. In de gemeenten Boxtel en Bernheze wordt het GFT-afval ook 1x per 2 weken opgehaald in minicontainers. Hier is geen sprake van diftar op het GFT-afval. Kanttekening is dat in Heusden minder groen afval is ingezameld op de milieustraat dan in Vught. Dit soort verschillen hebben invloed op de vergelijkbaarheid. De gemeente Sint-Michielsgestel scoort het minst goed op de inzameling van fijn GFT-afval. Ook hier wordt GFT ingezameld in minicontainers die 1x per 2 weken worden geleidigd zonder diftar. In Sint-Michielsgestel is in 2018 tevens minder groen afval ingezameld op de milieustraat dan in Vught.

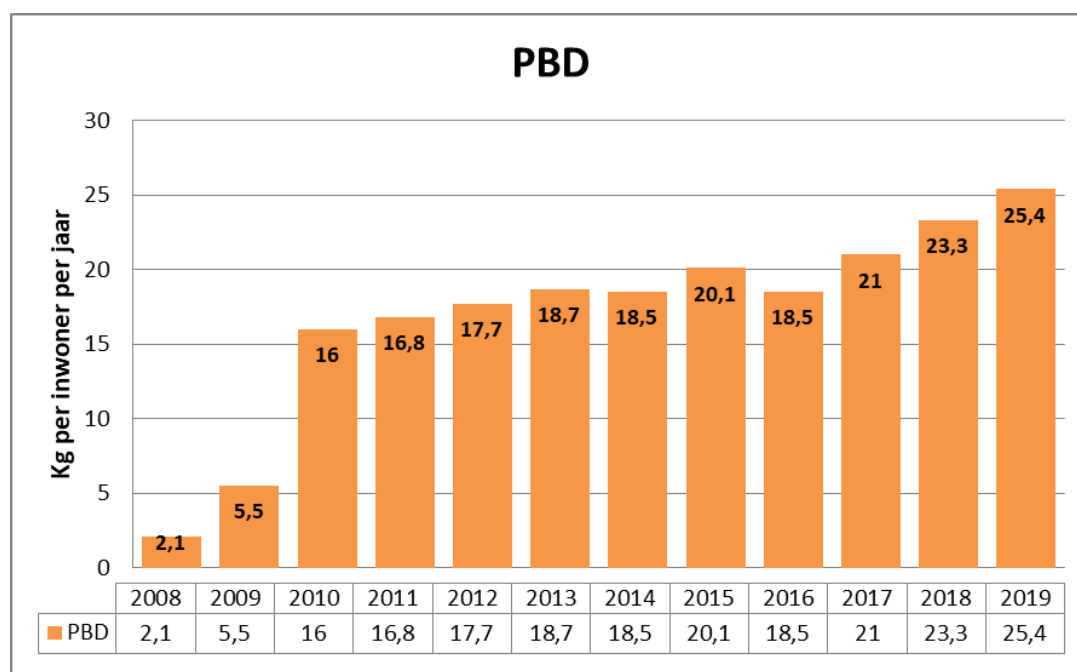
3.3 Plastic, Blik en Drinkpakken (PBD)

Onder PBD worden plastic, blik en drinkpakken verstaan. Het gaat hierbij om verpakkingen. In de gemeente Vught wordt het PBD eens per 2 weken aan huis opgehaald. Het PBD wordt ingezameld in speciale plastic zakken die gratis verkrijgbaar zijn bij het gemeentekantoor, de milieustraat of bibliotheekpunt Cromvoirt. Het PBD kan tevens gratis worden aangeboden op de milieustraat.

3.3.1 Ontwikkeling

Vanaf 2010 zamelen gemeenten verplicht plastic verpakkingen in. Sinds 2015 zijn hier de afvalstromen blik en drankkartons bijgekomen. Blik werd in de gemeente Vught ook al voor die tijd gescheiden ingezameld, namelijk samen met glas aan huis. Het blik werd er bij de verwerker uit gesorteerd. Vanaf 1 juli 2019 is de verwerker gestopt met het accepteren van blik bij glas. Daarom wordt blik nu bij het PBD in de speciale zakken ingezameld.

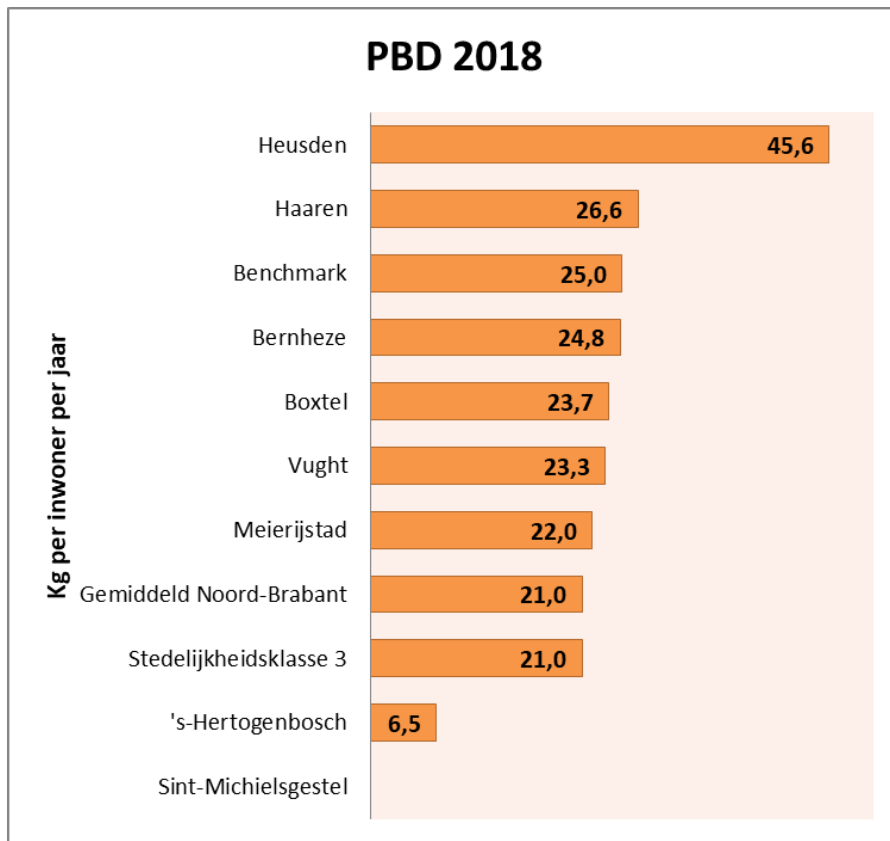
Figuur 7 geeft de ontwikkeling van het PBD in Vught weer. De afgelopen jaren neemt de inzameling van PBD gestaag toe. In 2019 is de hoeveelheid PBD met ca. 2 kg per inwoner per jaar toegenomen.

Figuur 7: Ontwikkeling PBD in Vught

3.3.2 Vergelijking met andere gemeenten

Figuur 8 geeft een vergelijking van het PBD tussen de buurgemeenten weer.

Figuur 8: Vergelijking PBD

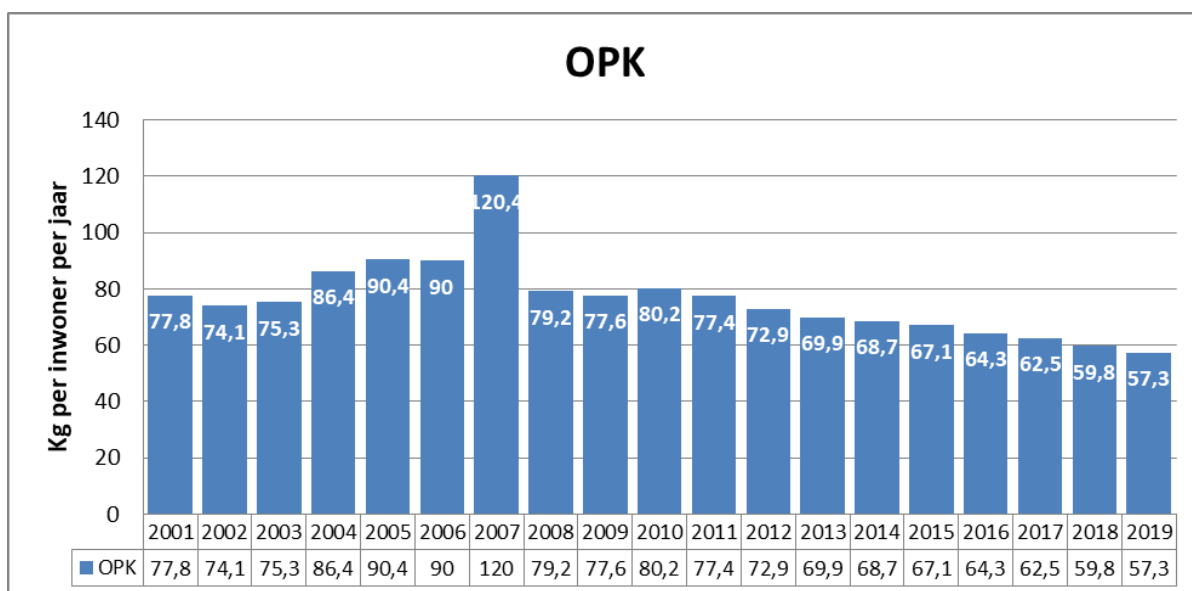
In 2018 scoort Vught in de middenmoot op het gebied van PBD. Dit is vergelijkbaar met het jaar ervoor. De gemeenten Heusden, Haaren, Bernheze en Boxtel scoren beter dan de gemeente Vught. Ook het gemiddelde van Noord-Brabant en het Benchmark-gemiddelde liggen hoger. In Heusden wordt het PBD ingezameld in een minicontainer met diftar (€1 voor 140 liter container en €1,70 voor een 240 liter container). Diftar is hier ingevoerd, omdat er sprake was van een tekort op de afvalbegroting na invoering van het omgekeerd inzamelen. Een goede vergelijking is lastig, omdat de vervuilingcijfers per gemeente niet bekend zijn. Zowel in Heusden als in Vught zijn geen vrachten afgekeurd als gevolg van vervuiling in 2019. In Boxtel, Haaren en Bernheze is sprake van hetzelfde inzamelsysteem als in de gemeente Vught. De gemeente 's-Hertogenbosch scoort het minst op de inzameling van PBD. Hier wordt het plastic ingezameld in speciale ondergrondse en bovengrondse containers.

3.4 Oud Papier en Karton (OPK)

Oud papier en karton wordt in de gemeente Vught elke 2 weken in kratten/dozen aan huis opgehaald. In de hoogbouw wordt het oud papier ingezameld in (veelal in pandige) verzamelcontainers. Daarnaast kunnen inwoners hun OPK gratis inleveren bij de milieustraat.

3.4.1 Ontwikkeling

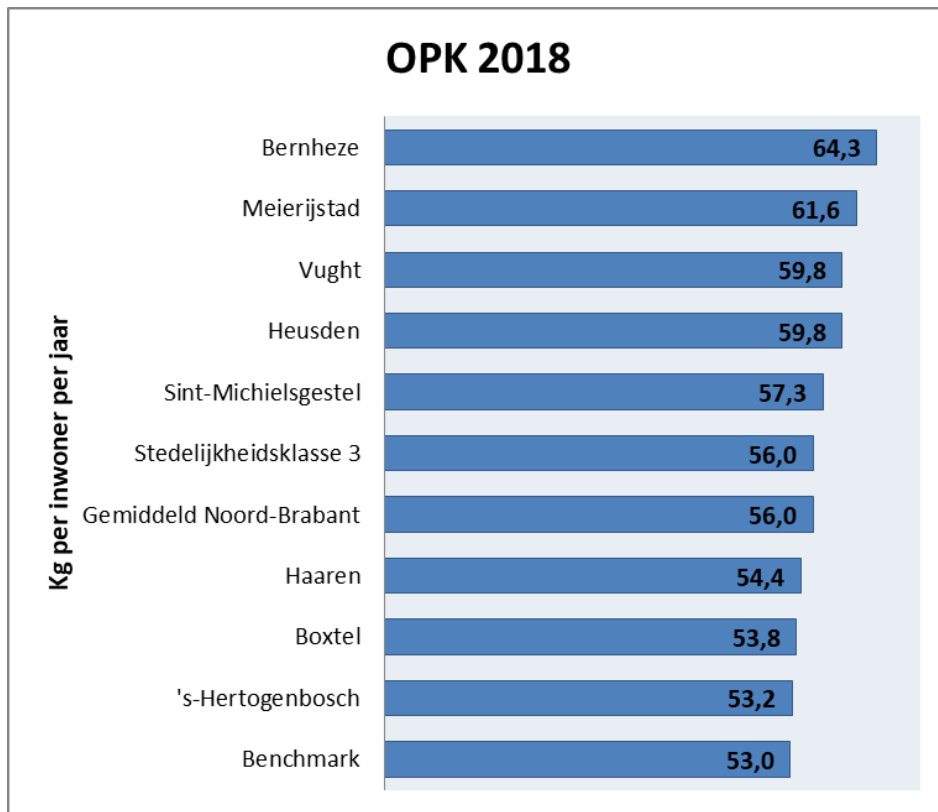
Figuur 9 geeft de ontwikkeling van de gescheiden inzameling van OPK weer. De laatste jaren loopt het aantal kg OPK gestaag terug. Een mogelijke verklaring kan de afname van digitale kranten en tijdschriften zijn. De hoge piek in 2007 is waarschijnlijk een inschattingsfout op basis van een externe rapportage. Ook in 2019 is het aantal kg per inwoner per jaar afgenomen. Dit past binnen de voorgaande trend.

Figuur 9: Ontwikkeling OPK in Vught

3.4.2 Vergelijking met andere gemeenten

Figuur 10 laat een vergelijking van gescheiden OPK met buurgemeenten zien.

Figuur 10: Vergelijking OPK

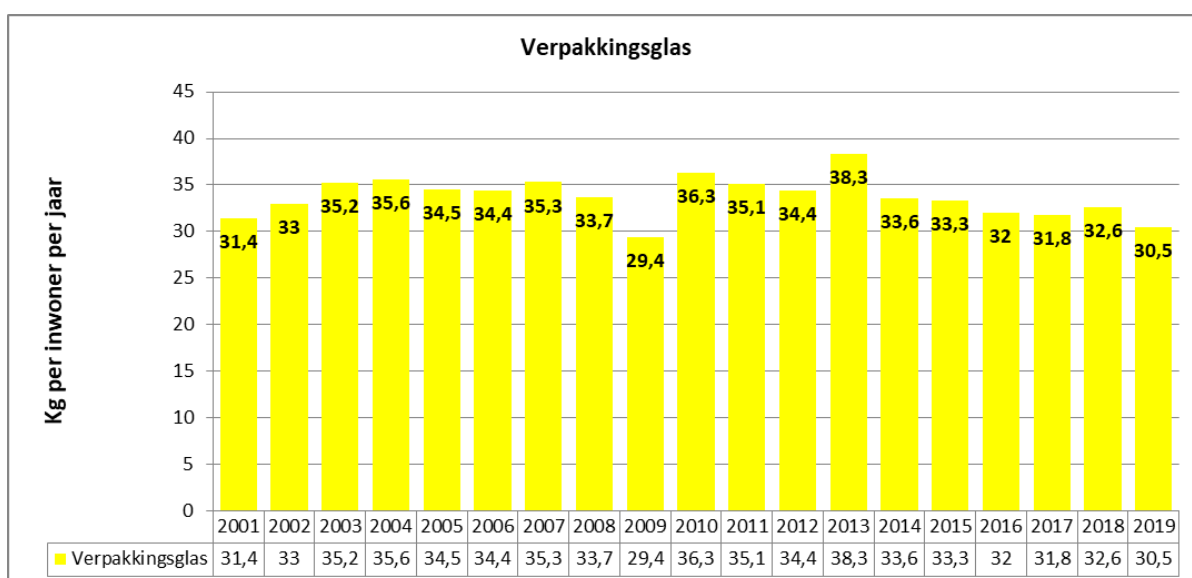
De gemeente Vught scoort beter dan gemiddeld en beter dan de meeste buurgemeenten bij de inzameling van OPK. Enkel de gemeenten Bernheze en Meierijstad scoren beter dan de gemeente Vught. Vorig jaar scoorden dezelfde gemeenten beter dan Vught. In deze gemeenten wordt op de meeste plaatsen OPK eens in de vier weken in dozen aan huis opgehaald. Opvallend is dat de cijfers niet ver uit elkaar liggen in de regio.

3.5 Verpakkingsglas

Verpakkingsglas wordt in de gemeente Vught 1x per 4 weken in kratten aan huis ingezameld. Daarnaast staan er meerdere glasbakken verspreid over Vught. Zoals in paragraaf 2.4 benoemd, is het dringende advies van de Afvalstoffendienst om te stoppen met de glaszameling aan huis.

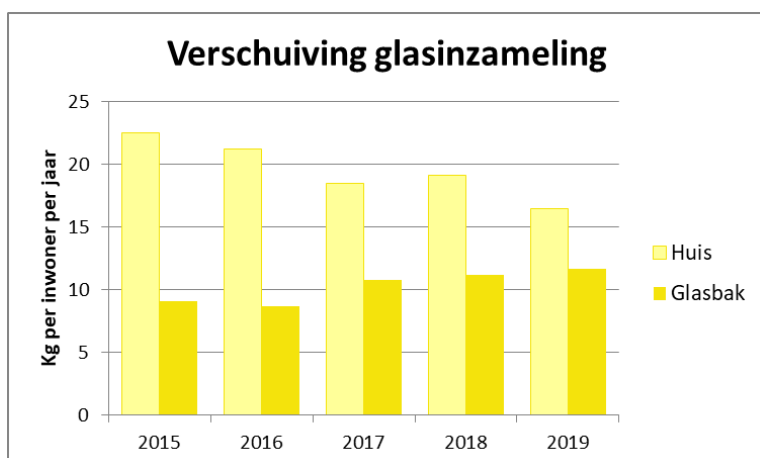
3.5.1 Ontwikkeling

In figuur 11 is de ontwikkeling van verpakkingsglas in Vught te zien. De inzameling van verpakkingsglas is vrij stabiel vanaf 2001. In 2019 is de hoeveelheid ingezameld glas licht afgenomen ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2017 is de inzamelfrequentie van glas verlaagd naar 1x per 4 weken. Dit effect is niet zichtbaar in 2017 en 2018.

Figuur 11: Ontwikkeling verpakkingsglas in Vught

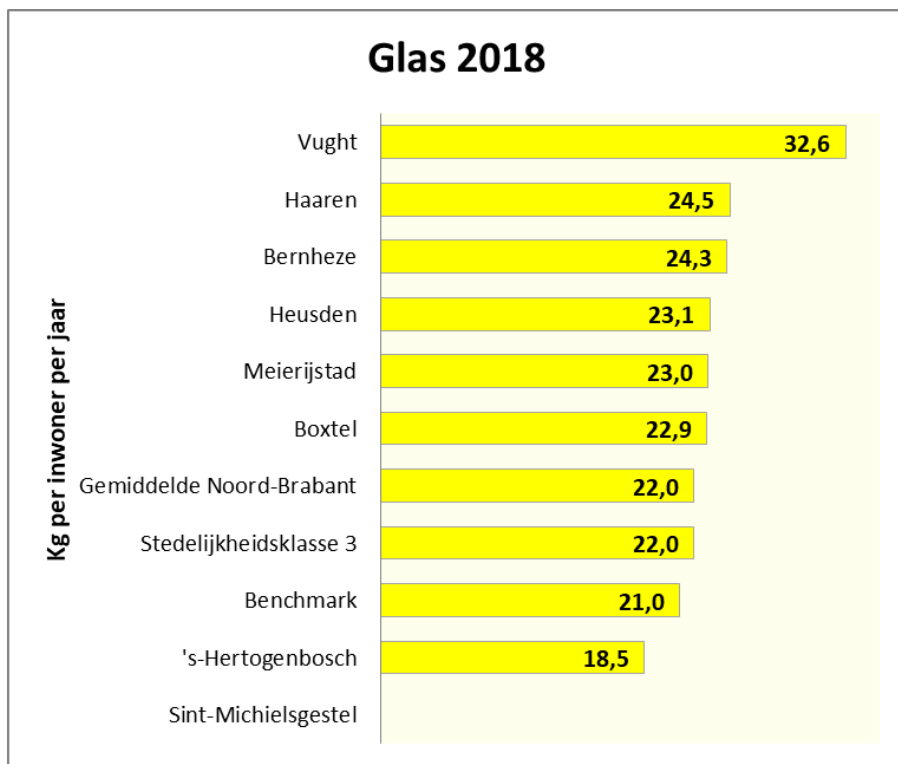
De verlaging van de inzamelfrequentie leidt wel tot een verschuiving van glas dat aan huis wordt aangeboden naar glas dat in de glasbakken wordt aangeboden (zie figuur 12).

Figuur 12: Verschuiving glaszameling aan huis naar glasbak

3.5.2 Vergelijking met andere gemeenten

Figuur 13 vergelijkt de inzameling van verpakkingsglas met buurgemeenten in 2018.

Figuur 13: Vergelijking verpakkingsglas

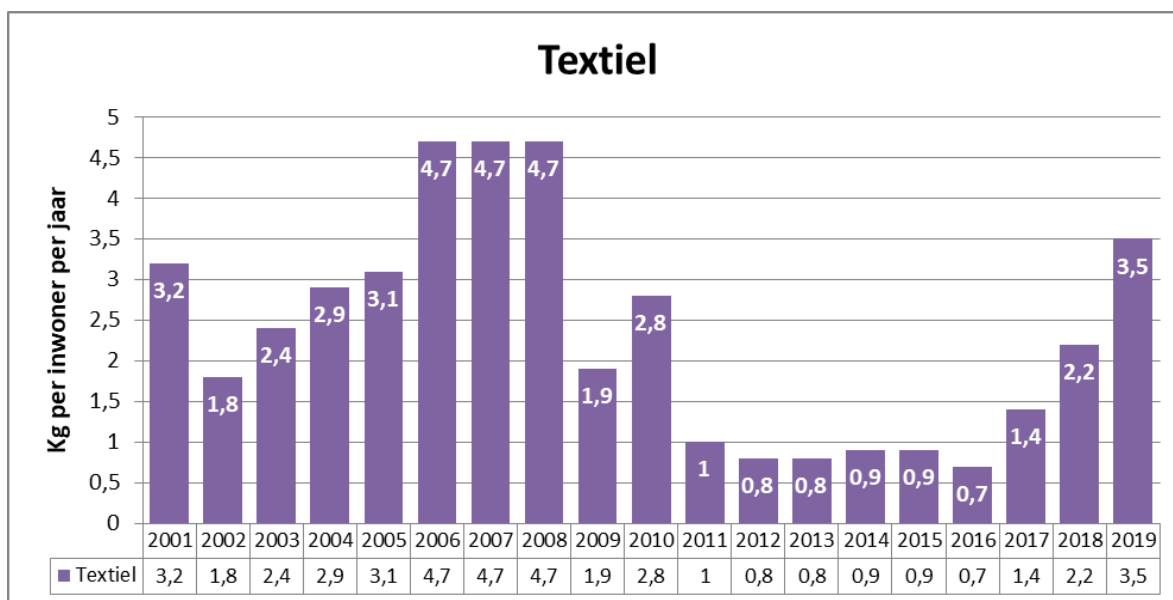
De gemeente Vught is al jaren koploper op het gebied van glaszameling. Het verschil tussen de gemeente Vught en de tweede gemeente (Haaren) is maar liefst 8,1 kg per inwoner per jaar.

3.6 Textiel

De gemeentelijke inzameling van textiel is beperkt in de gemeente Vught. In de openbare ruimte staan een aantal bovengrondse containers van de gemeente en er zijn twee inzamelvergunningen voor huis-aan-huis-inzameling. Textiel kan ook gratis worden ingeleverd bij de milieustraat. Daarnaast staan op verschillende plekken containers van ‘derde partijen’ die geen vergunning hebben om textiel in te zamelen.

3.6.1 Ontwikkeling

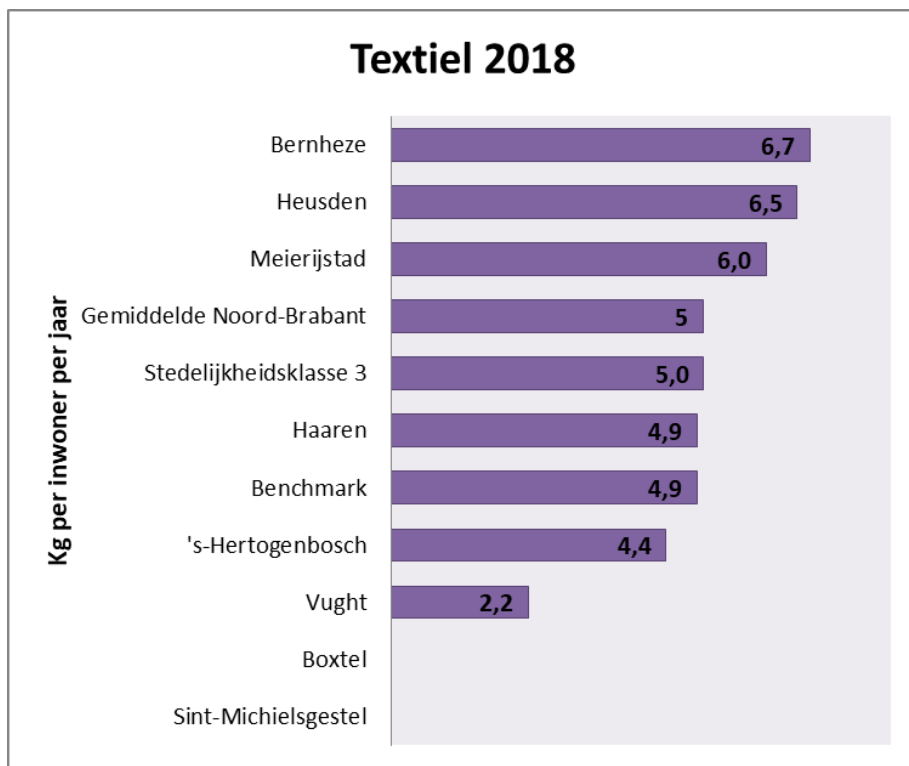
Figuur 14 geeft de ontwikkeling van textielinzameling in Vught weer. De hoeveelheid ingezameld textiel varieert sterk door de jaren heen. Dit kan te maken hebben met het feit dat de inzamelgegevens van ‘derde partijen’ niet bekend zijn. Na een redelijk constante periode (van 2011 t/m 2016) stijgt de hoeveelheid gemeentelijk ingezameld textiel de laatste jaren sterk. Een mogelijke verklaring hiervoor is een strengere handhaving op illegale textielcontainers.

Figuur 14: Ontwikkeling textiel in Vught

3.6.2 Vergelijking met andere gemeenten

In figuur 15 wordt de inzameling van textiel vergeleken met de buurgemeenten. Van de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel zijn geen gegevens beschikbaar bij het CBS.

Figuur 15: Vergelijking textiel

De gemeente Vught scoort het laagst op inzameling van textiel vergeleken met de andere gemeenten en gemiddelden. Aangezien er maar 5,3 kg textiel in het restafval zit (zie figuur 3), is de kans groot dat veel textiel wordt ingezameld door de 'derde partijen'. De strengere handhaving op illegale containers zorgt wel voor een stijging van het aantal kg textiel. In 2019 werd in Vught 3,5 kg textiel per inwoner ingezameld.

3.7 Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend begroot worden. De geïnde belastingen moeten volledig ten bate komen van de afvalinzameling. De afvalstoffenheffing is opgebouwd uit het gewogen gemiddelde van een eenpersoons- en meerpersoonsheffing aangevuld met het gemiddelde aanbiedgedrag maal de prijs voor het ter lediging aanbieden van de containers (diftar).

Figuur 16: Vergelijking afvalstoffenheffing

De gemiddelde afvalstoffenheffing in Vught is het hoogst vergeleken met het gemiddelde van Noord-Brabant en in vergelijking met de buurgemeenten (zie figuur 16). Dit heeft te maken met het hoge serviceniveau dat de gemeente Vught kent. In 2018 en 2019 was de afvalstoffenheffing niet kostendekkend. In 2018 was er een tekort van €53.000 en in 2019 van €209.000. Omdat er geen saldo meer was in de egalisatievoorziening, zijn deze tekorten in het saldo van de jaarrekening gekomen en uiteindelijk gedekt uit de algemene reserve.